

Állásfoglalás

az áruk beszerzésénél
alkalmazott vízpolitiká-
ról

MINDEN JÓT, JÓ ÁRON!

Tartalomjegyzék

1. Kihívások.....	3
2. Szakmai megközelítésünk.....	5
3. Fenntarthatóbb vízhasználati megközelítés	6
3.1 Hotspot analízis: Édesvíz intézkedési terület	6
4. Célkitűzéseink.....	8
4.1 Céljaink a beszerzési láncban.....	9
4.1.1 Zöldségek és gyümölcsök.....	9
4.1.2 Virágok és növények.....	10
4.1.3 Textilíák.....	10
4.1.4 Nyersanyagok	12
4.1.5 Near-Food	13
4.2 Céljaink az üzleteinkben	13
4.3 Kommunikáció	13
5. Forrásjegyzék	15

1. Kihívások

A víz létfontosságú – mind az emberek, mind a természet számára. Bolygónk biológiai sokféleségének megőrzése érdekében a víz alapvető akár élőhelyként, akár természeti erőforrásként. A föld felszínének több mint kétharmadát víz borítja – ennek többsége azonban a tengerekből származó sós víz. Ez azonban nem hasznosítható az emberek, az állatok és növények számára sem – minden élőlénynek édesvízre van szüksége.

A tiszta vízhez való hozzáférést az Egyesült Nemzetek Szervezete 2010 óta emberi jogként határozza meg. A használható édesvíz azonban csak a föld teljes vízkészletének 0,01 százaléka. Ezenkívül a világ édesvízi erőforrásai egyenetlenül oszlanak el. A víz hiánya bizonyos régiókat lényegesen jobban érint, mint másokat. Ehhez jönnek még a szezonális ingadozások: a nyári hónapokban hosszan tartó aszály miatt a vízben gazdag régiókban is csökken a talajvíz és a folyók szintje. Ugyanakkor az aránytalanul nagy mennyiségű csapadék áradáshoz vezethet.

A világ népessége az elmúlt évszázadban majdnem megnégyszereződött, miközben a vízfogyasztása több mint kétszer olyan gyorsan nőtt. Különösen az élelmiszer-, textil- és egyéb fogyasztási cikkek növekvő termelése járul hozzá a vízfogyasztás emelkedéséhez és a vízszennyezéshez, ami az erőforrások hiányához és igazságtalan elosztásához vezethet. Az éghajlatváltozás növeli a korlátozott vízkészletű régiókra nehezedő nyomást is. Ennek eredményeként a lakosság egyre nagyobb részét érinti a vízhiány. Ez több vízkockázatot jelent – olyan helyzeteket, amelyekben a vízzel kapcsolatos károk valószínűsíthetőek.

Az élelmiszer–kiskereskedelem átlagosan 47 liter/euró forgalom mellett lényegesen több vizet használ fel, mint más iparágak¹. A vízkockázatok ezért fontos szerepet játszanak: a vízellátás hiánya főleg az ellátási lánc beszerzési szakaszát veszélyezteti. Ez főképp az elsődleges mezőgazdasági termelésre vonatkozik, amely a világ összes vízfogyasztásának 70 százalékáért felelős. A mezőgazdaság rovarirtókat és műtrágyákat is használ, amelyek negatívan befolyásolják a víz minőségét.

Ennek fényében az élelmiszer–kiskereskedelem felelőssége – kifejezetten az áruvásárlás révén –, hogy felelősen használja a vizet, mint erőforrást. Itt ügyelni kell mind a fogyasztásra, mind az esetleges szennyeződésre. Ezért a Lidl Magyarország beszerzési gyakorlatában az édesvíz felelősségteljes használata a fenntarthatósági stratégiánk központi elemét képezi.

Ebben a vízpolitikában meghatározzuk az édesvíz kezelését az élelmiszer–, gyümölcs– és zöldségfélék, virágok és növények, Near– és Non–Food termékek termeléséhez és feldolgozásához.

2. Szakmai megközelítésünk

A Lidl számára a fenntarthatóbb vízhasználat nem a jövő feladata, hanem a jelen aktuális kérdése. Különböző intézkedéseket alkalmazunk a teljes értéklánc mentén az édesvízi erőforrások védelme érdekében, valamint az ellátási láncok vízfogyasztásának és vízszennyezésének csökkentésére.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk a természetes vízkészletek védelmének és megőrzésének világszerte. Azon dolgozunk, hogy vízgazdálkodásunk tudatosabb legyen az édesvíz kezelésében. Termékszortimentünk több olyan különböző terméket is tartalmaz, amelyek vízkockázattal rendelkező országból származnak. A termelésben felhasznált vízmennyiség függ annak elérhetőségétől az adott régiókban és a vízminőségtől, amelyet a helyi szennyezés befolyásolhat. Ezen termékek elsősorban mezőgazdasági termékek, de lehetnek feldolgozott élelmiszerek és Non-Food jellegű termékek is.

Felelősségünknek megfelelően egy vízügyi stratégiát dolgozunk ki azzal a céllal, hogy hatékonyan csökkentsük az ellátási láncunk vízkockázatait. Ennek érdekében szorosan együttműködünk az érintett származási országok érdekelt feleivel. Beszállítóink mellett ide tartoznak a szakmai tanácsadók és a nonprofit szervezetek, például az Alliance for Water Stewardship². Partnereinket támogatjuk ebben a folyamatban, például rendszeres munkavállalói képzéseken keresztül. Folyamatosan bővítjük a meglévő partneriségeket és kezdeményezéseket, valamint keressük az új együttműködési lehetőségeket.

3. Fenntarthatóbb vízhasználati megközelítés

A Lidl „az áruk beszerzésénél alkalmazott társadalmi, környezeti és üzleti átvilágítási folyamatokról” állásfoglalása³ világos iránymutatásokat határoz meg a fenntarthatósági stratégia szisztematikus végrehajtásához a vállalaton belül garantálja annak következetes betartását. Ehhez egy folyamatot alkalmazunk, amin a fenntarthatóbb vízhasználattal kapcsolatos irányítási megközelítésünk alapul: először a hotspot analízis részeként határozzuk meg a kockázatokat és a lehetőségeket. Az azonosított vízi szempontok alapján célokat és intézkedéseket dolgozunk ki a lehetséges vízkockázatok minimalizálása érdekében. A megvalósítás szakaszában az intézkedések hatékonyságát folyamatosan ellenőrizzük és szükség esetén javítjuk. Átláthatóan beszámolunk a sikerekről és késedelmekről.

A folyamat egyes lépéseit az alábbiakban tárgyaljuk részletesebben.

3.1 Hotspot analízis: Édesvíz intézkedési terület

2019-ben elemzést végeztünk, hogy vízzel kapcsolatos kockázati pontokat (hotspot-okat) azonosítsuk a mezőgazdasági ellátási láncainkban. Ez az analízis lehetővé teszi a legnagyobb negatív fenntarthatósági hatású termékcsoportok azonosítását. A vízzel kapcsolatos kockázatok az ellátási láncban a vízszennyezéstől a termelési gyakorlaton át (műtrágya és növényvédő szerek használata) a termelt termék vízintenzitásáig (vízlábnyom) terjedhetnek, ezért mi két tényező alapján vizsgáltuk meg termékszortimentünket: vízfogyasztás és vízszennyezés*.

* A termékcsoportokat a Lidl belső kategorizálása szerint vettük figyelembe.

Ennek eredményeként, tekintettel az édesvíz területére, megállapításra került, hogy a feldolgozatlan gyümölcs és zöldség, valamint a feltüntetett feldolgozott élelmiszerek a legmagasabb vízkockázattal bíró termékcsoporthoz tartoznak. A problémás hotspot-ok főleg az elsődleges mezőgazdasági termelésben találhatóak, például ahol nagy vízhiánnyal rendelkező művelési területeken öntöznek, valamint amikor a műtrágya és növényvédő szerek beoldódnak a vízkészletekbe.

Az ellátási láncunk vízkockázataival mellett folyamatosan mérjük üzleteink vízfogyasztását. Az ellátási lánc fogyasztásával összehasonlítva ez azonban nagyon csekély mértékű, ezért ebben az állásfoglalásban az ellátási láncra koncentrálunk.

Ennek az elemzésnek az eredményei segítenek meghatározni a kiindulópontot, hogy részletesebben átlássuk a termékszortimentünk vízi hotspot-jait és kidolgozzuk az ezek alapján bemutatott célokat és intézkedéseket.

4. Célkitűzéseink

A beszerzés során a Lidl-nek lehetősége van arra, hogy aktívan kezdeményezze a változásokat, és ezáltal segítse a vízkészlet védelmét. Ezt megtehetjük például a tanúsított termékek arányának bővítésével a terméksortimentünkben. Ily módon támogatjuk az elismert tanúsítási kezdeményezéseket, és egyúttal biztosítjuk a fenntartható termelési gyakorlatok minimum szabályait.

A tanúsított beszállítókkal való együttműködés és termékkínálatunk bővítése tanúsított termékekkel központi lépései a fenntarthatóság növelésének. Egy külső kutatóintézetrel együttműködve meghatároztuk, hogy mely tanúsítások és szállítói sztenderdek rendelkeznek a legmagasabb pozitív hatással az édesvíz területére nézve. Termékkínálatunk egy részét az ambiciózusnak minősített tanúsítás, mint például a Rainforest Alliance igazolja. Így több fenntartható terméket kínálunk üzleteinkben, amelyek megmutatják, hogyan kezelik a vízzel kapcsolatos kockázatokat. A Rainforest Alliance tanúsítása például szigorú irányelveket határoz meg a víz, mint erőforrás gazdaságos felhasználására.

A tudatosabb vízhasználatért a beszerzési láncban: Alliance for Water Stewardship tagság

2018-ban a Lidl csatlakozott az Alliance for Water Stewardship (AWS) többszereplős partnerségi platformjához. Első nemzetközi szabványként az AWS International Water Stewardship Standard társadalmi, környezeti és gazdasági szempontok alapján méri egy adott telephely vízhasználatát. Az AWS üzemeltetési szinten elemez, valamint az ipar és a mezőgazdaság működéseit is vizsgálja. A szabvány lehetőséget kínál a vállalatoknak a telephelyek vízgazdálkodási intézkedések megértéséhez, megtervezéséhez, végrehajtásához, értékeléséhez és kommunikálásához. A tagságunkkal egy lépéssel közelebb kerülünk a fenntarthatóbb vízhasználati célunkhoz.

4.1 Céljaink a beszerzési láncban

4.1.1 Zöldségek és gyümölcsök

Vízfelhasználás javítása

A kötelező GlobalG.A.P. szabványon túlmenően minden mezőgazdasági partner dokumentálja kompetenciáját a helyes mezőgazdasági gyakorlatok figyelembevételével. A vízhasználat szempontjait is figyelembe veszik.⁴ A gazdákkal együtt vizsgáljuk a GlobalG.A.P. Sustainable Program for Irrigation and Groundwater Use (Fenntartható öntözés és felszín alatti vizek használatára vonatkozó program) (SPRING) modulját⁵, amely kifejezetten vízre vonatkozó gyakorlatban használható szempontokat tartalmaz.

Vízszennyezés csökkentése

A gyümölcs- és zöldségtermelőkkel együtt a Lidl még 2018-ban célmegállapodást fogadott el, mely meghatározza a peszticidek használatának fenntartható csökkentését. Közös célunk elérése érdekében a peszticid-maradványok referencia-határértékét a törvényes maximum egyharmadában állapítottuk meg. Ennek köszönhetően még kevesebb növényvédő szer kerül a környezetbe.

Intézkedések értékelése

A kezdeti tapasztalatokat követően további lépésekben értékeljük és teszteljük a beszerzési intézkedések hatékonyságát. Az értékelési folyamat alkotóelemei például:

Részletes elemzés: A vízkockázatok részletesebb elemzéséhez a World Resources Institute (WRI) által, a mezőgazdasági szektor számára országos szinten kidolgozott vízstressz-indexet használjuk. Ezenkívül a Water Footprint Networks (WFN) adatain alapuló termékspecifikus vízmutatókat is alkalmazunk. E két megközelítés együttesen lehetővé teszi a különböző országokból érkező és különböző termékek kombinációinak vízkockázati értékelését. Ezen eredmények határozzák meg a termékek rangsorát az ellátási láncukban fellelhető vízkockázatok alapján. Ezzel megalapozzuk a

kockázatalapú intézkedéseinket a vízkockázatok csökkentése érdekében.

Vízkockázatok kezelése: A vízkockázatok kezelésére olyan tanúsítványokat használunk, mint a GlobalG.A.P. SPRING vagy az AWS International Water Stewardship Standard. A kezdeményezésünk felülvizsgálatára a Lidl 2020 nyarán egy pilot projektet indított.

4.1.2 Virágok és növények⁶

Az általunk forgalmazott virágok és növények termelésében a vízfogyasztás és a szennyezés minimalizálása, valamint a jó mezőgazdasági gyakorlat garantálása érdekében, például hatékony öntözés formájában, 2020 eleje óta minden gyártó cégtől érvényes GlobalG.A.P. tanúsítást követeltünk meg.

4.1.3 Textíliák

Vízfelhasználás javítása

A textiltermékeink vízfogyasztásának csökkentése érdekében a termékeket a Cotton Made in Africa (CMiA), az Organic Content Standard, a Global Organic Textile Standard (GOTS), a Better Cotton Initiative vagy a Fairtrade szabványokkal szerezzük be. A biopamuthoz kevesebb vízre van szükség, valamint kevesebb műtrágya felhasználását igényli, mint a hagyományos pamut.⁷ A CMiA pamutot kizárólag esővíz felhasználásával termesztik. Ennek köszönhetően a globális átlaghoz képest több mint 2100 liter vizet spórolunk meg az előállítása során kilogrammonként.⁸ A biopamut használata mellett a GOTS szabvány a vízzel kapcsolatos kritériumokra is kitér a pamut textíliákká történő feldolgozásakor. A GOTS kötelezi a tanúsított termelőket, hogy a vízfogyasztás csökkentésére célokat határozzanak meg. A Fairtrade tanúsított termékek szintén tartalmaznak ilyen vízgazdálkodással kapcsolatos kritériumokat.

Ezért a Lidl 2022 végéig azt a célt tűzte ki, hogy 100% -ban fenntartható forrásokból származó pamutot szerez be, amely megfelel a Cotton Made in Africa, az Organic Content Standard, a Global Organic Textile Standard, a Better Cotton Initiative vagy a Fairtrade

szabványoknak.

Vízszennyezés csökkentése

2014-ben a Lidl csatlakozott a Greenpeace⁹ DETOX kampányához annak érdekében, hogy kivonja a káros vegyi anyagokat a textilipar globális ellátási láncából. A cél a potenciálisan káros vegyi anyagok kivonása, a termeléssel összefüggő szennyvíz általi szennyezés csökkentése és ezáltal az emberekre és a környezetre nehezedő kockázatok csökkentése. A Lidl azt a megközelítést követi, hogy a veszélyes vegyi anyagokat környezetbarátabb és az emberi egészségre ártalmatlanabb anyagokkal helyettesítsék, pl. vízbázisú nyomtatási festékek, PFC-mentes eszközök vagy műbőr dimetilformamid-mentes (DMF) műbőr használata.

Évente legalább egyszer független intézetek ellenőrzik a nedves eljárással készülő textíliák és cipők gyártóit a kockázatos anyagok használatát tekintve. Ezen közvetett teszt mellett véletlenszerűen ellenőrzik a vegyianyag készletet és éves szennyvízmintákat is vesznek az ellátási lánc érintett vállalatától.

A teljes iparághoz hasonlóan a Lidl is a Non-Food kínálatának nagy részét független ázsiai gyártóktól szerzi be. A jelentős fejlődés és a gazdasági növekedés ellenére Ázsiában a társadalmi és ökológiai viszonyok eltérőek, ezért különös figyelmet fordítunk a meghatározott minimumszabályok végrehajtására és három fő célt határoztunk meg:

- A vegyianyagok biztonságos használatának elősegítése.
- Az energia, a víz és a vegyszerek felhasználásának csökkentése.
- Környezetbarát hulladékkezelés és megfelelő szennyvízkezelés.

E célok elérése érdekében a helyi beszállítóinkkal együttműködve a Pure („Környezetvédelmi és erőforrás-hatékonysági projekt”) képzési projektet valósítottuk meg a Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) együttműködésével. Kínában és Bangladesben 80 textilgyártó vállalat több mint 400 alkalmazottját

képeztük ki a nemzetközileg elfogadott környezetvédelmi és biztonsági előírásokról. A projekttel összesen 67.000 gyári dolgozót értünk el. A hangsúly többek között a szennyvízkezelés javításán és a megfelelő vegyszerkezelés kialakításán volt, ami garantálja, hogy a Lidl Detox kötelezettségvállalásban megnevezett vegyi csoportokat hosszú távon kizárjuk a termelésből. A projekt körülbelül 5,8 millió köbméterrel csökkentette a résztvevő gyártók vízfogyasztását.¹⁰

A Leather Working Group és a Partnership for Sustainable Textiles tagjaként a Lidl elkötelezett a vízfogyasztás csökkentése és a felelős vegyi anyagok kezelése iránt a textilellátási láncokban. A Lidl is megteszi az első lépéseket az újrafeldolgozható termékek felé – például biológiailag lebomló textíliákkal, amelyek a Cradle to Cradle® szabványai szerint tanúsítottak. A szigorú kritériumok között többek között szerepel a felelős vízhasználat is.

A jövőben is folytatjuk környezeti, vegyi és hulladékgazdálkodási rendszereink, valamint a veszélyes vegyi anyagok kizárására vonatkozó listák fejlesztését és bővítését szállítóinkkal együtt.

4.1.4 Nyersanyagok

Dolgozunk a vízzel kapcsolatos kockázatok csökkentésén a nyersanyagok beszerzésekor. Például kávékínálatunk 30 százaléka a Rainforest Alliance / UTZ, a Fairtrade vagy az organikus tanúsítvánnyal rendelkezik (2021.01.01.-től). Mindhárom szabvány különféle intézkedéseket alkalmaz a víz védelme érdekében. A Lidl minden kakaótartalmú sajátmárkás terméke hamarosan 100% -ban tanúsított természetéből fog származni, amit nemzetközileg elismert szabványok szerint tanúsítunk (Fairtrade, Rainforest Alliance / UTZ vagy organikus).

A gyógynövény- és gyümölcssteáink 41,2 százalékban tanúsítottak Fairtrade, Rainforest Alliance / UTZ, Bio szerint (2019 gazdasági év). A zöld, fekete és rooibos teák teljes tanúsítást 2022 végéig tervezzük. Az élelmiszerekben általunk használt pálma (mag) olaj 100% -ban tanúsított lesz minden sajátmárkás termékünkben

2022 végéig a Fenntartható Pálmaolaj Kerekasztal (RSPO) szabványa szerint. A tanúsított nyersanyagok előnyben részesítésével a beszerzés során a Lidl jelentősen hozzájárul a vízkészletek védelméhez¹¹.

4.1.5 Near-Food

A műanyag általában nem bomlik le a környezetben. Emiatt a mikroműanyagok vízszennyezése komoly veszélyt jelent a Near-Food termékek esetén. 2015 óta intenzíven foglalkozunk ezen témával – úgy gondoljuk, hogy bármilyen forrásból származó mikroműanyag-kibocsátás csökkentése nagyon fontos. Támogatjuk az egységes európai jogi szabályozást, amelyben egyértelműen meghatározzák a mikroműanyagokat. Jelenleg azonban a kozmetikai cikkekben található mikroműanyagokra vonatkozóan nincs jogi tilalom európai szinten. Kozmetikai és testápolási termékek beszállítóival együtt a következő célmegállapodást kötöttük: 2021 végéig elhagyjuk a mikroműanyagot saját márkájú kozmetikai termékeink készítményeiben.¹²

4.2 Céljaink az üzleteinkben

Az ellátási lánc vízfogyasztásához képest üzleteink vízfogyasztása nagyon csekély. Mindazonáltal ezen a területen is intézkedéseket akarunk kezdeményezni a vízfogyasztás további csökkentése érdekében. Vízfogyasztásunk ellenőrzése és az optimalizálási potenciál azonosítása érdekében szisztematikus nyilvántartást vezetünk be tesztüzleteinkben, ami egy központi monitoring rendszerhez csatlakozik. Ez alapján a vállalat vízfogyasztásának nagy része az üzletek tisztításából származik, ezért folyamatosan dolgozunk ezen folyamatok fejlesztésén. Ezen felül képezzük és érzékenyítjük munkatársainkat a víz, mint erőforrás felelős felhasználatára.

4.3 Kommunikáció

A Lidl átlátható tájékoztatást nyújt a vízfogyasztás és a szennyezés csökkentését célzó intézkedések eredményeiről és

előrehaladásáról. Szeretnénk bevonni minden érintettet – a gyártóktól kezdve a vevőig –, és lehetővé tenni számukra az intézkedések nyomon követését. Ennek eredményeképp bevezetjük a „Save Water” jelölést kiválasztott sajátmárkás termékeink csomagolásán. Ez a logó érzékenyíti az ügyfeleket a vízzel kapcsolatos kihívások terén és ajánlásokat tesz a háztartásban és az élet más területein történő vízmegtakarítás lehetőségeit tekintve.

5. Forrásjegyzék

- ¹ <https://www.adelphi.de/de/system/files/mediathek/bilder/Umweltatlas%20Lieferkette%20-%20adelphi-Systain.pdf> 2017. március
- ² <https://a4ws.org>
- ³ Állásfoglalás az áruk beszerzésénél alkalmazott társadalmi, környezeti és üzleti átvilágítási folyamatokról: <https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/allasfoglalasaink/atvilagitas-allasfoglalas>
- ⁴ <https://wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/WWF-WaterRisk-%20Studie-EN.pdf> 2017 október
<https://wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/WWF-Studie-Water-%20Stewardship-in-Landwirtschaftsstandards.pdf> 2015. július
- ⁵ https://www.globalgap.org/uk_en/for-producers/globalg.a.p.-add-on/spring/
- ⁶ Állásfoglalás a virágok és növények fenntartható beszerzésére vonatkozóan: <https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/allasfoglalasaink/viragok-es-noevenyek>
- ⁷ https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-66981-6_8 2018. július
- ⁸ <https://cottonmadeinafrica.org/en/news/cmia-cotton-saves-water-and-greenhouse-gas-emissions/> 2014. november
- ⁹ <https://www.greenpeace.de/kampagnen/detox>
- ¹⁰ Lidl Detox jelentés: <https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/lidl-detox-vallalas>
- ¹¹ Kávéfenntartható beszerzésére vonatkozó állásfoglalás: https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/allasfoglalasaink/kave_fenntarthatosag
Kakaó fenntartható beszerzésére vonatkozó állásfoglalás: <https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/allasfoglalasaink/kakao>
Tea fenntartható beszerzésére vonatkozó állásfoglalás: <https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/allasfoglalasaink/tea>
- ¹² A mikroműanyag csökkentésére vonatkozó állásfoglalás: <https://vallalat.lidl.hu/fenntarthatosag/kornyezet/reset-plastic/mikromuanyag>